

AMAGERS HOVEDSTAD.

Dragørs Havneplads med »Beghuset« i Midten.

DRAGØR kan med Rette kaldes Amagers Hovedstad. — Alle-rede tidlig i Middelalderen, i Midten af det 13. Aarhundrede, var den kendt og spillede en vigtig Rolle i Sildefiskeriets Guldalder, da den og Skanør og Falsterbo som vigtige Punkter flankerede Indsejlingen til Sundet i Hansetidens Glansperiode. Dengang udfoldede der sig et broget Folkeliv i Dragør. I Sildefiskeriets Højsæson, August og September, opslog hanseatiske og danske Handelsmænd deres Boder her. Ca. 20,000 Mennesker færdedes paa disse Enemærker mellem ca. 700 Boder og opkøbte og handlede med Fisken, saltede og afskibede den, drak Godtøl og fornøjede sig efter bedste Evne i deres Fristunder gennem 300 Aar. Men saa kom Tiden, da Hansestaternes Magt blev brudt, og Sildestimerne gennem Sundet udeblev. Falsterbo sandede til, Skanør blev til en Flække, og Dragør var nu et slet og ret Fiskerleje, som drog Nytte af Københavns Nærhed. Om-trent paa dette Tidspunkt, i 1516, indkaldte Kristjern II. de hollandske

Nybyggere til Amager. Fiskerlejet voksede jævnt op, fik en rigtig Havn og udviklede sig til en blomstrende Havneby. De driftige Hollændere opdyrkede ikke alene Amagers Jord, men satte ogsaa deres Præg paa Havnelivets Opkomst. I Løbet af det 19. Aarhundrede havde Dragør efterhaanden faaet en af Landets største Handelsflaader, og om Vinteren var

Havnen fuld af oplagte Skibe. Her var desuden en Lodsstation paa omkring et halvt Hundrede Lods under en Lodsinspektør, og af og til sattes nogle fede Strandinger ind paa Kysten.

I Løbet af det nye Aarhundrede har dog Dragør fuldstændig skiftet Karakter, og Verdenskrigen, som har vendt op og ned paa alt, har selvfølgelig ogsaa sin Andel heri. De djærve Dragør-lodders Antal er svundet ind til 4-5 Mand, og den store Handelsflaade, der talte baade Barker, Brigger og tremastede Skonerter, er nu repræsenteret ved en enkelt Galease. Men Dragør klarer sig godt endda. Den har fremdeles en kvik lille Fiskerflaade, og saa er den bleven Lodsstation for Amagerbanen. Jernbanen, Rutebilerne, de mange Selvejrbiler og Motorbaade har sat Dragør i en hurtig og let Forbindelse med Hoved-

staden. Den er blevet en Landliggerby og en søgt Turist- og Badeby for Hovedstadens velhavende Befolkning. Den sunde Luft og det friske Hav er nemlig en Værdi, som ingen kan tage fra Dragør. Desuden har den gamle Del af Byen bevaret sin Karakter som en ægte Skipper- og Fiskerby — noget i Retning af det ældste Frederikshavn, det gamle Marstal, Nordby paa Fanø og Oberland paa Helgoland.

Det gamle Dragør, der er afgrænset af en bred, træbevokset Grønning, som strækker sig helt ud imod Stranden med de flade

Store Brøndstræde med Gæs i Gaden.

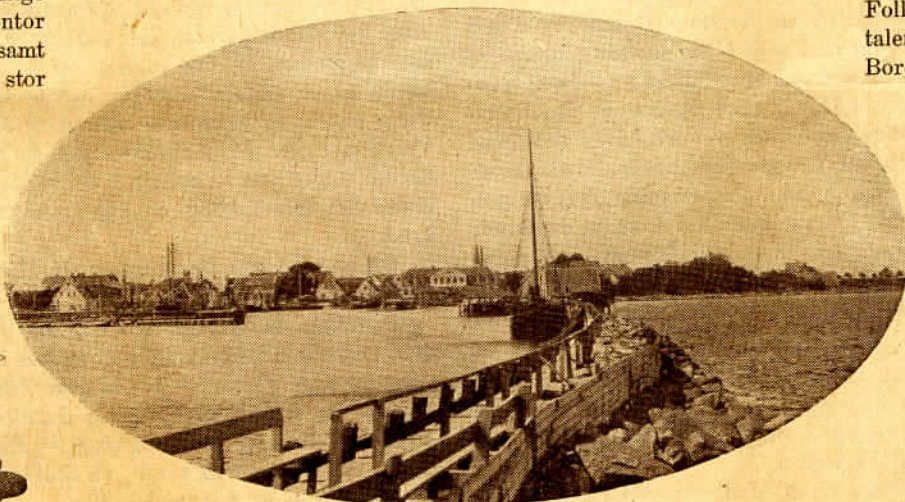

Fogedens Plads. Paa Huset i Baggrunden ses et af Byens mange Udkigstaarne.

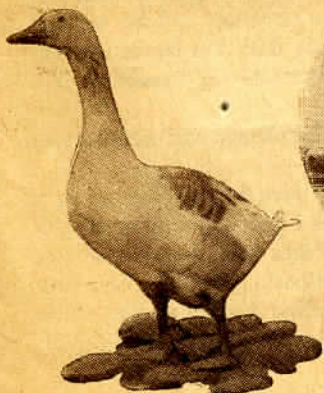
Enge, er en komplet Labyrint af krogede Stræder, der slynger sig malerisk omkring smaa Huse med spidse Gavle og straataekte eller teglhængte Tage. Gaderne har en toppet Brolægning med Rendestenen i Midten, og hvert Hus har sin pæne lille Have. Husene er smukt vedligeholdte, Ruderne blankt pudse, Gaderne rent fejede, og alt vidner om Sømandens Sans for Renlighed og Pyntelighed. Man træffer jævnlig paa Gaden løsgaaende Høns, Ænder og Gæs. Navnlig de sidste nyder Livet i Strandkanten og Engdragene, og de lader ikke Verden i Tvivl om, at de eksisterer. Man har kaldt Dragør for »Gæssenes By«, men Ænderne er i Færd med at faa Overtaget. Byens Hovedgade er moderniseret med nette Butikker og Udsalg, Spejlglas og elektrisk Lys, men som Baggrund for disse anerkendelsesværdige Udslag af Nutidens Handelsaand og Vindskibelighed ligger et Par store straataekte Bøndergaarde. Denne Gade fører ned til det store Havnebassin og den rummelige Havneplads med Toldkontor og Lodsbygning etc. samt Strandhotellet med en stor

Glasveranda ud mod det livlige Farvand. Midt paa Havnepladsen staar et morsomt lille »Beghus«, som dog nu benyttes til andet Brug. Ved Havnen træffer man nogle prægtige gamle Søjle, hvoriblandt flere Marineveteraner fra Slaget ved Helgoland. Af og til støder man i de krogede Smøger paa en gammel Morlille i Amagerdragt, men den nationale Amagerdragt træffer man sikrest omkring Absalon paa Højbroplads.

Dragør har sit store Badehotel og det tidligere omtalte Strandhotel samt Dragør Kro. Strandhotellet, der bl. a. har en stor Teatersal, har kjoleklædte Tjenere og er i det hele taget lidt finere paa det end Kroen; men denne er i Aarets korte Dage Dragørs Collegium politicum, hvor Byens og Rigets Anliggender samt Priserne paa Grønttorvet drøftes, og Kroen med sine Bjælker i Loftet, sine gammeldags udskaarne Døre med Flaskebundsvinduerne og sine mange Krinkelkroge danner en stilfuld Ramme om Dragørs karakteristiske Folketyper. Her gaar Samtalen lystigt fra Bord til Bord, mens Skraaen vendes,

Dragør, set fra en af Molerne.

og der trækkes kraftigt paa Snadden. Man faar Indtrykket af, at Dragør og Omegn bestaar af een stor Familie, hvis lattermilde Medlemmer altid er parate til en godmodig Spøg. Opdager man f. Eks., at den prægtige gamle Dokmester holder Fødselsdag, faar han højtideligt tilsendt en smuk Grønkaalsstok i Potte, garneret med Køkkenurter og røgede Sild; men man kan være sikker paa, at Dokmesteren skal nok gøre Gengæld ved given Lejlighed. De

unge Dragør'ere holder meget af at synge en lystig Sømandssang ved et godt Glas Øl. Ikke just, at de synger smukt, men man mærker et velgørende Overskud af Kraft og Livsglæde gennem de noget kraftige Stemmer.

Dragør er i det hele taget noget for sig selv, en karakteristisk gammel By, som man har Glæde af at aflægge et Besøg.

Frederik Opffer.